

TNC AKTUELLT

Årg. 3(1961):1

I N N E H Å L L

- Sida 1 Ny utgåva av TNC 14
" 2 Rysk terminologi
" 3 Granskningsuppdrag
" 4 Termfrågor i urval

Ny utgåva av TNC 14

TNC 14, Färg- och lackteknisk ordlista, utgavs år 1951. Den omfattar drygt 1100 termer, utgörande benämningar på varor, redskap och arbetsoperationer i samband med tillverkning och användning av lacker. Termerna följs av definitioner, i regel tämligen utförliga, och har därjämte översättningar till engelska och tyska.

Ordlistan har utan tvivel varit i hög grad normerande för språkbruket inom sitt område och har under årens lopp nått en stor spridning.

I anmärkningsvärt hög grad synes ordlistan även efter tio år ha behållit sin giltighet och aktualitet. Utvecklingen inom färg- och lackområdet har dock medfört behov av komplettering med ett antal benämningar för nya material, metoder och processer. I samråd med verkställande direktören i Sveriges Färgfabrikanters förening C-E Dahlqvist har TNC undersökt möjligheten att ge ut en ny utgåva av ordlistan. För utredningsarbetet erforderliga medel har välvilligt ställts till förfogande av ett antal intresserade organisationer och företag med Sveriges Färgfabrikanters förening som huvudgarant.

En arbetsgrupp har nu tillsatts för att fullfölja arbetet. I denna ingår professor Paul Nylén som liksom vid första utgåvan åtagit sig uppgiften att utarbeta förslag till termer och definitioner. Övriga ledamöter är direktör Stig Bergman, AB Wilh. Becker, överingenjör B Berndtsson, SOAB, tekn. lic. Magnus Ivarsson Huss, Svenska Färg- och fernissindustriens forskningslaboratorium och bibliotekarie Einar Selander, TNC, tillika ordförande i arbetsgruppen.

Den nya utgåvan kommer att i stort sett följa den första i fråga om omfattning och uppställning. Avsikten är att utöka översättningarna till att omfatta även franska, varjämte förhandlingar pågår om samarbete med Danmark, Norge och Finland för termer på de övriga nordiska språken.

TNC vill genom denna orientering ge möjlighet åt intresserade att framföra synpunkter på ordlistans utformning och innehåll. Förslag till ändring i gällande utgåva och till behandling av nya begrepp kan sändas till TNC.

Rysk teknisk terminologi (forts.)

Kommittén för teknisk terminologi vid Vetenskapsakademien i Moskva som är TNC:s motsvarighet i Ryssland utger samlingar av rekommenderade termer, vilka häften TNC erhåller i utbyte mot egna publikationer.

Förteckning över dessa ryska termlistor fortsätter härnedan. (Förteckningen påbörjades i TNC-Aktuellt 1960:5).

Enstaka häften kan lånas ut efter framställning hos TNC, Box 5073, Stockholm 5, telefon 67 02 95.

Akademija Nauk SSSR, Moskva

Komitet techniceskoj terminologii

Sborniki rekomenduemych terminov [Samlingar av rekommenderade termer]

25-27, 29-33

Moskva 1954-

25. Terminologija elektrooborudovanija samoletov [Terminologi för elutrustning i flygplan]
1954. 37 s.
26. Terminologija kislorodnogo i vysotnogo oborudovanija samoletov [Terminologi i samband med syretillförsel och höjdstyrning av flygplan]
1954. 18 s.
27. Terminologija gidrotechniki [Terminologi för hydroteknik]
1955. 71 s.
29. Terminologija po vozdušnomu fotografirovaniju [Terminologi för flyg-fotografering]
1954. 30 s.
30. Terminologija vodnovych dviženij židkosti. [Terminologi för vågrörelser i vätska]
1954. 15 s.
31. Terminologija električeskoj tjagi magistral'nych železnych dorog i metropolitenov. Elektrotjagovaja set' [Terminologi för elektrisk drift av huvudjärnvägar och tunnelbanor. Det elektriska nätet]
1954. 35 s.
32. Terminologija električeskoj tjagi magistral'nych železnych dorog i metropolitenov. Tjagovye podstancii [Terminologi för elektrisk drift av huvudjärnvägar och tunnelbanor. Understationer]
1954. 18 s.
33. Terminologija obščej mekhaniki [Terminologi för allmän mekanik]
1955. 43 s.

Gransknings- och utredningsuppdrag

<u>Ärende</u>	<u>Uppdragsgivare</u>
1. Standardisering av resorberbart kirurgiskt suturmateriel	Centrala sjukvårdsberedningen, Sthlm
2. Hårdmetallverktyg. Hårdmetaller för spån-skarande bearbetning	
3. Måttsättning av ytbelagda objekt	Sveriges mekanförbunds standardcentral, Sthlm
4. Fixturdetaljer	Sveriges mekanförbunds standardcentral, Sthlm
5. Måttenheter i SMS-standard	Sveriges mekanförbunds standardcentral, Sthlm
6. SMS 897 (Gjuteriteknik)	Sveriges mekanförbunds standardcentral, Sthlm
7. SMS 949 (Lokaliseringstappar)	Sveriges mekanförbunds standardcentral, Sthlm
8. MNC 87 (Provtagning för dragprovning av andra metaller än järn och stål)	Metallnormcentralen, Sthlm
9. Textilstandardblad 5 (Bestämning av fiberlängd) 68 (Bestämning av öglefasthet i frottéväv) 69 (Bestämning av vattenabsorptionsegenskaper hos vävnader) 70 (Bestämning av draghållfasthetsegenskaper hos vävnader enligt gripmetoden)	Textilrådets standardiserings-utredning, Göteborg
10. Testbild för TV	Svenska elektriska kommissionen, Sthlm
11. SEN 2408 (Tråd och linor av aluminium och stål för elektriska luftledningar)	Svenska elektriska kommissionen, Sthlm
12. SEN 0804 (Blyackumulatorer. Bestämning av 10-timmarcapacitet hos stationära batterier)	Svenska elektriska kommissionen, Sthlm
13. SEN 24 02 56, 57 (Installationsrör för starkström)	Svenska elektriska kommissionen, Sthlm
14. SEN 31 07 01, 02 (Cykel- och mopedbelysning)	Svenska elektriska kommissionen, Sthlm
15. SEN 2601 (Roterande elektriska maskiner)	Svenska elektriska kommissionen, Sthlm
16. SEN 8501 (Datamaskiner. Ordlista)	Svenska elektriska kommissionen, Sthlm
17. SEN R 24 10 21 (Installationsrör. Mätdon för Pr-gångor)	Svenska elektriska kommissionen, Sthlm
18. Förslag till atomansvarighetslag	Svenska atomskadeutredningen, Sthlm

Termfrågor i urval

<u>Ärende</u>	<u>Uppdragsgivare</u>	<u>Åtgärd</u> [R= rekommendation] [F= förslag]
19. "linvagn", eng. stringing sheave (med spår försett hjul för utdragning av lina)	Krångede AB, Sthlm	<u>lintrissa</u> [F]
20. "rilla" (för låsning av t.ex. pinnskruv)	Asea, Västerås	[pinnskruv kan ha] <u>låsande rilla, rill-lås (rillspärr)</u> [F]
21. "kärnklipp" - "kärnbricka" (plåtar i transformator kärnor)	Kungl. Telestyrelsen, Sthlm	<u>kärnklipp</u> [R] [kan användas utan hinder av att klipp i vissa sammanhang användes i betydelsen skrot]
22. "color slide"	Svenska pappershandlareföreningen, Sthlm	<u>färgbild, diabilid</u> [R]
23. "radarhållare" (hållare för radergummi)	Svenska pappershandlareföreningen, Sthlm	sammansättningar med <u>radar</u> hör till den radiotekniska termen radar; om "Radar" är varumärke bör man t.ex. säga "Radar radergummi <u>hållare</u> "
24. "testbild"	Svenska elektriska kommissionen, Sthlm	<u>provbild</u> [R]
25. "hammarlack" "effektgrön"	Försvarets klassifikationscentral, Sthlm	<u>hammarslagslack</u> ; kortformen "hammarlack" <u>avstyrkes</u> <u>grön effektlack</u> ; <u>enbart</u> "effektgrön" <u>utsäger</u> ingenting om varan
26. "nippel med inåtvänd kona", eng. inverted thread	AB Wiro, Sthlm	<u>inåtvänd yttergång</u> [F]
27. beteckning för 10 ⁻⁶ meter	Cement- och betonglaboratoriet, Limhamn	<u>1 mikrometer = 1 μm</u> [R]
28. "monoblocborr" (bergborr med fast borrhälskrona av mejlskärstyp, tillverkad av en hel stång)	Gruvhanteringsstandardiseringskommitté	<u>helstångsborr</u> [F]
29. "atombränsle" "atomreaktordrift" "atomprodukt", "atoms substans", "atomanläggning", "atomolycka", "atomskada"	Svenska atomskadeutredningen, Sthlm	<u>kärnbränsle</u> <u>kärnreaktordrift</u> [R] förleden "atom-" <u>ersättes</u> med adjektivet <u>nukleär</u> [R]